

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ SECTOR 1 – 2020 – 2030

DOMENIUL STRATEGIC 3. Educație și cercetare, inovare

DOCUMENT ÎN LUCRU

Vă rugăm să citați doar cu acordul instituției

registratura@primarias1.ro

Introducere

Sectorul 1 ocupă aproximativ 29% din suprafața administrativă a Municipiului București, cu o suprafață de 70 de kilometri pătrați. Pe raza administrativă a Sectorului 1 domiciliază 256.333 persoane (sau aproximativ 18% din populația Municipiului).

Pe teritoriul Sectorului 1 funcționează 78 de unități școlare și 2 cluburi sportive. În cadrul acestora sunt înscrise 45.876 de persoane și sunt angajate 3.803 persoane, dintre care 593 de copii înscriși în învățământul ante preșcolar, 7.392 în învățământul preșcolar, 25.888 în învățământul primar și gimnazial, 17.303 în învățământul liceal și profesional și 2.092 în învățământul postliceal și tehnic de maiștri. În plus, aproximativ 3500 de persoane beneficiază de servicii educaționale și sportive suplimentare oferite prin cele 2 cluburi școlare și sportive independente. Rata brută de cuprindere a populației pe niveluri de educație arată faptul că participarea cea mai redusă la educație se înregistrează la nivelul unităților de îngrijire a copiilor mai mici de 2 ani, în sectorul 1 existând 5 creșe cu administrație publică și 9 administrate privat.

Nivel de educație	Rata Brută de cuprindere
Ante preșcolar (<2 ani)	~ 8%
Preșcolar (3 – 5 ani)	~ 60%
Primar și gimnazial (5 – 14 ani)	~ 100%

Trebuie subliniat de asemenea faptul că, în cazul învățământului liceal, populația școlară înscrisă în unitățile școlare din Sectorul 1 este aproape dublă (17303) față de populația de vârstă teoretică (aproximativ 10.000 persoane) domiciliată pe raza Sectorului 1.

Baza materială a unităților de învățământ, administrată de Primăria Sectorului 1, este compusă dintr-un total de aproximativ 100 de clădiri, în cadrul cărora funcționează 1408 săli de clasă, 238 laboratoare, 62 de biblioteci școlare, 48 de săli de sport, din care 20 în clădire separată de cea a școlii. 1162 de săli de clasă și laboratoare sunt dotate în prezent cel puțin cu un computer / videoproiector și tablă inteligentă.

În prezent, Primăria a finalizat sau are în curs de finalizare 11 lucrări de renovare/consolidare a unor clădiri în care funcționează unități școlare și a aprobat indicatori tehnico-economici pentru alte 37 de lucrări. 75 dintre cele 80 de unități școlare care funcționează pe raza administrativă a Sectorului 1 dețin un cabinet medical propriu care are angajată cel puțin o persoană cu calificarea minimă de asistent medical. 65 din cele 80 de unități școlare dețin un cabinet psihopedagogic. În 16 unități școlare din cele 80 funcționează cabinete de logopedie. De asemenea 64 de unități școlare beneficiază cel puțin o zi pe săptămână de serviciile unei persoane care deține o calificare în domeniul psihopedagogiei/logopediei.

În 14 din cele 80 de unități școlare funcționează semi-internate, iar o unitate școlară deține un internat. Numărul total al elevilor care beneficiază de servicii de tip „școală după școală” în cadrul semi-internatelor fiind de 1271, aproximativ 2% dintre elevii înscriși în unitățile școlare.

În școlile din Sectorul 1 sunt angajate 3404 persoane care ocupă funcții didactice. 80% dintre acestea sunt femei fapt care indică o puternică feminizare a sectorului și a impus o abordare genizată în formularea obiectivelor strategice. Nivelul de pregătire al cadrelor didactice este unul ridicat, astfel peste 95% dintre cadrele didactice dețin o calificare de nivel universitar (minim nivel licență). Doar 5% dintre cadrele didactice dețin și titlul științific de doctor. Mai mult, o treime dintre cadrele didactice (33%) au participat la programe de formare profesională specifice în ultimele 6 luni.

La nivel european este recunoscut faptul că profesionalizarea cadrelor didactice reprezintă abordarea sintetică a dezvoltării durabile a palierului educațional. În România, în conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale, cadrele didactice ce activează în învățământul preuniversitar își realizează evoluția profesională prin promovarea examenelor de definitivat și, ulterior, a gradelor didactice. Formarea și profesionalizarea continuă a cadrelor didactice din sistemul preuniversitar contribuie la dezvoltarea capacităților și a competențelor personalului, asigurând dobândirea de competențe noi. Primăria sectorului 1 își propune să asigure realizarea activităților metodico-științifice și psihopedagogice la nivel local prin reunirea cadrelor didactice în instituții destinate perfecționării (cluburi, centre, comunicări tematice).

În mai mult de două treimi dintre unitățile școlare de nivel primar, gimnazial și liceal sunt organizate 2 schimburi de învățare (36 de unități școlare din 52), în alte 5 unități școlare sunt organizate 3 sau chiar 4 schimburi pentru derularea activităților educaționale. Supra-aglomerarea

spațiilor școlare este un rezultat al distribuției dezechilibrate a numărului de elevi prin concentrarea acestora în doar câteva unități școlare.

În urma discuțiilor avute cu grupul de lucru extins s-a ajuns la concluzia ca unele unități de învățământ din Sectorul 1 cu suprafețe sportive destul de mici au permis cetățenilor să practice activități sportive în trecut. Trebuie amintit aici faptul că, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Sectorului 1 161/2016, terenurile de sport și curțile școlilor aflate pe raza sectorului trebuie să fie accesibile pentru practicarea activităților sportive și de recreere, în afara programului școlar normal. În același timp, o mare parte dintre directorii unităților s-au opus deschiderii spațiilor școlare în aer liber pentru practicarea activităților sportive și de recreere. Motivele invocate sunt posibilitatea deprecierei rapide a bazei materiale existente (distrugerii), dar și clarificarea răspunderii legale pentru bunăstarea și integritatea corporală a minorilor care utilizează aceste spații nesupravegheați.

3.1 Dezvoltarea și implementarea unor măsuri care să determine reducerea situațiilor de segregare socio-economică sau de performanță școlară care afectează participarea școlară.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Realizarea unei analize la nivelul unităților școlare aflate în administrarea Sectorului 1 pentru identificarea cazurilor de segregare socio-economică sau de performanță școlară.
2. Realizarea periodică a unei analize de nevoi educaționale care să permită formularea unor planuri personalizate de educație a elevilor.
3. Extinderea la nivelul tuturor unităților școlare a programelor de tip „Școală după Școală” finanțate de Primărie și corelarea acestora cu programul național „Școală după Școală” în funcție de evoluția acestuia.
4. Proiectarea și implementarea unui program de evaluare periodică (semestrială) a progresului educațional al elevilor.

Indicatori:

- indice statistic care să măsoare segregarea școlară.
- (la nivelul unităților școlare) Rata abandonului școlar anual; Ponderea elevilor corigenți și repetenți; Ponderea elevilor care obțin medii anuale între 5 și 7)

- Raportul de maxim 1:10 între numărul de persoane calificate care asigură servicii de consolidare a competențelor și numărul de elevi participanți (1 cadru didactic pentru maxim 10 elevi)
- (la nivelul unităților școlare) Ponderea elevilor beneficiari ai programelor de tip „Școală după Școală”; Ponderea elevilor proveniți din familii dezavantajate socio-economic beneficiari ai programelor de tip „Școală după Școală”.
- Distribuția elevilor în funcție de mediile semestriale obținute (ponderea celor aflați în diferite categorii în funcție de mediile semestriale), Ponderea elevilor proveniți din familii dezavantajate socio-economic care înregistrează rezultate școlare cu o evoluție negativă, respectiv pozitivă.

Plan de acțiuni pe termen mediu (Orizont 2030), indicatori

1. Proiectarea și implementarea (în parteneriat cu societatea civilă, asociațiile de părinți, conducerea unităților școlare, cadrele didactice) unor programe de asigurare a sprijinului educațional necesar pentru micșorarea decalajului de performanță școlară dintre elevi.

Indicatori:

Instituții implicate

ONG-uri

Grupuri de Inițiativă Civică

Ministerul Educației

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1

Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.2. Asigurarea cuprinderii tuturor fetelor și tuturor băieților în unități educaționale și de îngrijire pre-școlare de calitate, adecvate vârstei lor, pentru a fi pregătiți pentru educația primară.

Plan de acțiuni pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Construcția și amenajarea unui sistem funcțional de creșe la nivelul Sectorului 1.
2. Dezvoltarea unui program de asigurare a serviciilor de tip creșă prin intermediul unor persoane calificate, la domiciliul solicitanților, pentru persoanele domiciliat în Sectorul 1.

3. Derularea unor campanii de informare și popularizare a avantajelor înscrierii copiilor de la vârste cât mai mici în unități educaționale de tip creșă sau grădiniță.

Indicatori:

- Rata brută pe vârste de cuprindere în unități educaționale și de îngrijire; numărul unităților care oferă servicii de tip creșă.

Plan de acțiuni pe termen mediu (Orizont 2030), indicatori

1. Extinderea și universalizarea programelor educaționale și de îngrijire a copiilor pe perioada vacanțelor de vară.

2. Dezvoltarea unor programe educaționale de tip tabere urbane pentru socializarea timpurie a copiilor.

Indicatori:

- Numărul angajaților calificați în unități care oferă servicii de tip creșă, numărul beneficiarilor de servicii de îngrijire și educație a copiilor.
- Ponderea numărului de solicitări pentru aceste servicii care sunt acoperite de serviciile oferite în totalul solicitărilor înregistrate.

Instituții implicate

Direcția generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 1

Ministerul Educației

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1

Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.3 Dezvoltarea infrastructurii educaționale în vederea adaptării acesteia la nevoile educaționale contemporane, cu precădere digitalizarea procesului educațional.

Plan de acțiuni pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Asigurarea unui sistem-cadru modular de educație pentru populația școlară care să permită dezvoltarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională.

2. Dotarea instituțiilor de învățământ cu dispozitive și servicii digitale mobile pentru îmbunătățirea / schimbarea instrumentelor tradiționale de învățare și pentru stimularea interacțiunii dintre profesor și elev în timpul actului educațional.

Indicatori:

- Ponderea participanților din totalul populației școlare; Rezultatele privind gradul de asimilare a unei limbi străine.

Plan de acțiuni pe termen mediu (Orizont 2030), indicatori

Implementarea unui sistem digital integrat pentru facilitarea comunicării directe dintre părinți și cadrele didactice / conducerea instituțiilor de învățământ cu scopul de a crește gradul de implicare a părinților în procesul educațional.

Indicatori:

- Bază de date cu evidența și caracteristicile dispozitivelor IT ce deservește procesul de învățare. Numărul de soluții digitale implementate în sistemul de învățământ preuniversitar

Instituții implicate

Primăria Sectorului 1

Ministerul Educației

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1

Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.4 Extinderea și consolidarea sistemului de îngrijire și educație timpurie (servicii de tip creșă) la nivelul Sectorului 1

România înregistrează unul dintre cele mai scăzute niveluri ale cuprinderii copiilor cu vârsta până în 3 ani în facilități de creștere și îngrijire. Unul dintre principalele motive îl reprezintă „inadecvarea facilităților de îngrijire și educație a copiilor preșcolari în România, în special numărul mic de creșe raportat la nevoile populației”[56]. La nivel național, în anul școlar 2016-2017, în învățământul antepreșcolar au funcționat 363 creșe (unități independente și secții din

cadru al altor unități care școlarizează acest nivel de învățământ -grupuri școlare). În Sectorul 1 al Municipiului București există cinci creșe publice iar numărul celor private este dificil de estimat datorită unor ambiguități legislative în ceea ce privește regimul acestora de funcționare. Absența unor facilități de creștere și îngrijire a copiilor are un impact direct și negativ asupra participării femeilor pe piața muncii, în special prin plasarea îngrijirii în sfera privată sau informală și menținerea rolurilor de gen tradiționale.

Rata scăzută a îngrijirii formale a copiilor, în special a celor antepreșcolari, conduce la menținerea pe piața muncii a decalajelor de gen privind ocuparea și promovarea, precum și conduce la venituri mai reduse pentru femeile cu copii, pe tot parcursul vieții. Strategia națională privind

promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 include ca obiectiv specific îmbunătățirea nivelului de acoperire al îngrijirii formale ante-preșcolară. Este important de notat faptul că absența creșelor are „un impact negativ mai pronunțat asupra categoriilor deja vulnerabile ale populației și, în special, asupra femeilor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială”. Un studiu recent arată că, în România, motivele financiare reprezintă cel mai invocat argument pentru neaccesarea serviciilor formale de îngrijire a copiilor ante-preșcolari.

La nivelul Sectorului 1 date furnizate de către DGASPC Sector 1 cu privire la beneficiarii serviciilor de asistență și protecție socială în perioada 2014-2019, indică faptul că serviciile care oferă îngrijire copiilor proveniți din familii defavorizate, în special cele de tip creșă, au cunoscut în perioada monitorizată o creștere constantă a numărului de beneficiari. Acestea sunt: Complexul Social de Servicii Sfântul Andrei, Complexul social de servicii Vrancei, Complexul social de servicii Jiului, Complexul social de servicii Sfântul Nicolae și Centrul Româno-Danez de Educație Integrată Rodacie. Măsura propusă aici vizează consolidarea și extinderea acestor servicii furnizate de către DGASPC, datorită faptului că: 1. aceste centre oferă servicii integrate, de tipul activități de sprijin, consiliere, educare etc. pentru părinți sau reprezentanții legali și 2: toate centrele menționate mai sus oferă substanțial mai puține locuri decât nevoia înregistrată, lucru evidențiat de listele de așteptare pentru obținerea unui loc la aceste centre.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori.

1. Extinderea serviciilor de tip centru de zi sau creșă pentru copii din medii defavorizate
2. Extinderea criteriilor de eligibilitate pentru a cuprinde și alte categorii de copii

3. Grantarea accesului băieților și a fetelor la îngrijire și educație timpurie de calitate.:

Indicatori

- persoane beneficiare ale serviciilor de tip centru de zi sau creșă, din care % copii cu vârsta 0-3 ani.
- locuri disponibile noi în centrele care asigură servicii de tip centru de zi sau creșă

Instituții implicate

Direcția generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 1

Ministerul Educației

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1

Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.5 Asigurarea finalizării învățământului obligatoriu pentru toate fetele și toți băieții, în condiții echitabile și de calitate, conducând la rezultate relevante și eficiente de învățare.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori.

1. Proiectarea și implementarea (în parteneriat cu societatea civilă, asociațiile de părinți, conducerea unităților școlare, cadrele didactice) unor programe de asigurare a sprijinului educațional necesar pentru micșorarea decalajului de performanță școlară dintre elevii.
2. Extinderea și, ulterior generalizarea (orizont 2030) serviciilor educaționale de tip „școală după școală” în vederea cuprinderii tuturor elevilor și elevelor înscriși în unitățile școlare din Sectorul 1.

Indicatori:

- Raport de maxim 1:10 între numărul de persoane calificate care asigură servicii de consolidare a competențelor și numărul de elevi participanți (1 cadru didactic pentru maxim 10 elevi).
- Numărul elevilor beneficiari; Ponderea elevilor beneficiari în populația școlară.

Plan de acțiune pe termen mediu (Orizont 2030), indicatori:

1. Proiectarea și implementarea unui program de stimulare a excelenței în educație și susținere a participării elevilor la activități la nivel național și internațional (tabere școlare tematice / concursuri școlare / olimpiade etc.).

2. Realizarea periodică (anuală) a recensământului școlar pe cicluri educaționale (primar / gimnazial / liceal).

Indicatori

- Ponderea elevilor participanți în totalul populației școlare, Ponderea elevilor participanți care provin din familii dezavantajate socio-economic.
- Bază de date actualizată anual privind elevii precum și caracteristicile socio-demografice ale familiilor de proveniență a acestora.

Instituții implicate

Direcția generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 1

Ministerul Educației

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1

Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.6 Dezvoltarea infrastructurii educaționale în vederea adaptării și corelării acesteia cu evoluția demografică a populației din sector.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori.

1. Inventarierea spațiilor adecvate care pot intra în administrarea Primăriei Sectorului 1 pentru dezvoltarea unor centre educaționale multifuncționale.
2. Realizarea unei planificări pe termen mediu și lung (minim 4 ani) a investițiilor în infrastructura educațională.
3. Dezvoltarea unui sistem de indicatori sociali și demografici complementari indicatorilor tehnico-economici pentru realizarea investițiilor de infrastructură.
4. Evaluarea periodică a stării infrastructurii educaționale și clasificarea clădirilor aflate în administrarea Primăriei Sector 1 în baza unui sistem de clasificare simplu. Clasificarea pe grade de calitate a infrastructurii poate avea în vedere câteva criterii (nivelul de adaptare a clădirilor specificului activităților educaționale pentru diferite vârste; nivelul de adaptare a clădirilor la nevoile specifice ale persoanelor cu dizabilități; etc.).

Indicatori:

- Bază de date cu evidența și caracteristicile spațiilor / imobilelor administrate în care se desfășoară activități de educație.
- Plan strategic investiții în infrastructura educațională. Efectuarea / finalizarea a minim 75% din proiectele de reabilitare / reconstrucție / renovare / întreținere periodică aprobate anual la termenul stabilit.

Plan de acțiune pe termen mediu (Orizont 2030), indicatori:

1. Dezvoltarea unui sistem de indicatori sociali și demografici complementari indicatorilor tehnico-economici pentru realizarea investițiilor de infrastructură.

Indicatori:

- Aprobarea prin Hotărâre a Consiliului Local și implementarea unui sistem de indicatori.

Instituții implicate

Consiliul Local al Sectorului 1

Ministerul Educației

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1

Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.7 Sprijinirea dezvoltării unui mediu școlar divers, intercultural, tolerant care să asigure interacțiuni directe între persoane provenite din diferite medii sociale și culturale.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori.

1. Finanțarea programelor de sprijin a populației școlare provenit din medii defavorizate (masă caldă după școală) pentru încurajarea continuării școlarizării preuniversitare obligatorii.
2. Organizarea periodică în cadrul unităților școlare a unor activități construite pe interacțiuni între elevi din medii diferite socio-economic, cultural.
3. Dezvoltarea unui program de vizite educaționale periodice în afara spațiului școlar în zone sau comunități specifice (de exemplu vizitarea unor spații religioase, culturale etc.).

Indicatori:

Plan de acțiune pe termen mediu (Orizont 2030), indicatori:

Dezvoltarea unor parteneriate cu organizații relevante care promovează activ diversitatea, toleranța și derulează acțiuni concrete cu caracter intercultural.

3.8 Proiectarea și implementarea unor programe și măsuri de încurajarea a participării adulților la programe educaționale și de dezvoltare a competențelor profesionale.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori.

1. Stimularea accesului / participării la programele de calificare / recalificare, în acord cu strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții.
2. Coordonarea și finanțarea învățământului dual profesional și tehnic în unitățile de învățământ preuniversitar ce dispun de spații destinate aliniate standardelor de perfecționare / calificare / recalificare.
3. Dezvoltarea în parteneriat cu universitățile din Sectorul 1 a unor programe de studii / de formare profesională care să răspundă nevoilor de dezvoltare a competențelor la nivelul diferitelor categorii de angajați (de exemplu: personal al primăriei, personal al unităților școlare etc.)

Indicatori:

- Recenzarea populației școlarizate. Numărul participanților la programe de calificare / recalificare.
- Ponderea participanților la programe de formare profesională în populația activă a sectorului 1.
- Număr programe educaționale dezvoltate cu sprijinul financiar al primăriei, număr cursanți, analiză periodică a nevoilor de formare profesională la nivelul Sectorului 1.

Instituții implicate:

Inspectoratul școlar General Municipiul București și Inspectoratul Școlar al Sectorului 1
Administrația Unităților de Învățământ Preuniversitar și a Unităților Sanitare Publice

3.9 Proiectarea, dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de servicii de consiliere și suport educațional care să asigure accesul părinților și elevilor la servicii de consiliere educațională, psihologică precum și suport pentru prevenirea și remedierea eșecului educațional .

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori.

1. Dezvoltarea parteneriatelor cu organizații non-guvernamentale pentru creșterea serviciilor de consiliere psiho-pedagogică și logopedică necesare.
2. Amenajarea în cadrul centrelor educaționale multifuncționale a unor cabinete psihopedagogice / logopedice care să ofere servicii calificate cu program zilnic.
3. Dezvoltarea unor parteneriate cu universitățile în vederea derulării unor programe de voluntariat / practică a studenților în vederea asigurării unei resurse umane adecvate numeric pentru populația școlară a sectorului 1.

Indicatori:

Instituții implicate:

Cercetare și Inovare

Introducere

Deși obiectivele naționale strategice legate de 2020 și 2030 au evoluat de la țintele modeste care vizau doar „atingerea mediei UE la indicatorii de bază ce descriu structura și performanța sistemului de cercetare, dezvoltare și inovare” (2013) și prevăd acum „statornicirea principalelor elemente ale societății și economiei bazate pe cunoaștere; contribuții esențiale ale cercetării românești la realizarea obiectivelor complexe ale dezvoltării durabile”, situația națională din domeniul Cercetare, Dezvoltare, Inovare nu este satisfăcătoare. Decalajele față de media europeană sunt considerabile pe mai multe paliere, de exemplu ponderea cercetătorilor/angajaților în activități de cercetare și dezvoltare în totalul populației ocupate sau indicatorul agregat al inovării. Deși ponderea exporturilor de servicii de înaltă și medie tehnologie, în total exporturi, și ponderea exporturilor de produse de înaltă și medie tehnologie, în total exporturi, este peste media europeană, conform European Innovation Scoreboard 2019, datele din 2018 plasează România pe ultimul loc în UE la scorul general al performanței în inovație, sub eticheta de „inovator modest”.

În contextul mai larg al Strategiei Europa 2020, viziunea de dezvoltare a Sectorului 1 al Municipiului București trebuie să aibă ca punct de plecare obiectivul creșterii inteligente, prin investiții care să maximizeze potențialul sectorului de cercetare-dezvoltare, atât prin implicațiile

asupra vieții urbane, a educației, culturii și sportului, cât și asupra sectoarelor de productivitate și inovație tehnologică.

Sectorul 1 poate beneficia de apartenența sa la Regiunea București – Ilfov (RBI), principalul pol al activităților interne de cercetare și dezvoltare, cu o concentrare semnificativă de centre de cercetare și instituții de învățământ superior ce acoperă variate domenii de specializare. În ultimul timp, se observă o concentrare a inovării în anumite segmente de cercetare-dezvoltare. Apartenența Sectorului 1 la o regiune cu statut de capitală implică nevoia unor strategii de specializare inteligentă și creștere bazată pe inovare. Astfel, la nivelul Regiunii București - Ilfov, Sectorul 1 poate juca un rol important în sporirea competitivității și a atractivității pentru forța de muncă înalt calificată sau pentru investiții și antreprenariat.

Informații despre domeniul cercetării – dezvoltării la nivelul RBI găsim în „Planul de dezvoltare regională a Regiunii București-Ilfov 2014-2020”, precum și în versiunea intermediară a „Strategiei de specializare inteligentă a RBI”. Sunt prezentate date despre: activitatea de Cercetare - Dezvoltare în regiunea RBI, cu accent pe cheltuielile pentru acest segment; unitățile și instituțiile de cercetare dezvoltare de drept public, operatorii economici în sectorul privat și clustere; resursele umane din CD în RBI; numărul cererilor de brevet de invenție depuse; inovarea în companii etc.

Trebuie identificate, însă, acele unități de cercetare (universități, institute, centre, etc.) localizate pe raza Sectorului 1 pentru a avea o imagine clară asupra diverselor domenii ale științei în care activează atât din punct de vedere al activității propriu-zise de cercetare fundamentală sau aplicativă, cât și a gamei mai ample de servicii pe care le oferă (consultanță, diferite studii și analize, oferirea de asistență și expertiză tehnică, cursuri de calificare a personalului etc.). Acest demers ar veni în continuarea protocoalelor de colaborare pe care Sectorul 1 le are cu Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară și Academia de Studii Economice.

În formularea obiectivelor specifice pentru SDD Sector 1 în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării am reținut:

(a) următoarele aspecte care reprezintă atuuiri ale acestui sector:

- RBI este cel mai mare centru universitar din țară (calificare superioară a resurselor umane și potențial de cercetare prin numărul mare de absolvenți);
- RBI înregistrează cea mai mare densitate a facilităților cu profil de cercetare dezvoltare inovare, inclusiv sectorul agricol;

- Procentul populației cu studii superioare care se încadrează în vârsta de muncă depășește media națională și cea a UE;
 - Resursele umane din mediul universitar și din centrele de cercetare au experiență relevantă în CD;
 - Decalajul de salarizare între femei și bărbați este printre cele mai reduse din UE;
 - Există un grad ridicat de digitalizare;
 - Companiile inovatoare au introdus numeroase tipuri de inovație (organizațională, de produs, marketing, de proces);
 - Au crescut constant cheltuielile publice și private pentru inovare și RBI înregistrează în plan național cota cea mare a investițiilor cu caracter inovativ;
 - RBI are cel mai mare număr de personal implicat în CD la nivel național;
 - RBI are un număr ridicat de întreprinderi inovative, raportat la nivelul național.
- (b) sau care necesită îmbunătățiri pentru orizontul de timp 2030:
- Lipsa unei strategii de cercetare la nivelul RBI, particularizată pe sectorul 1;
 - Deși cheltuielile cu CD din RBI sunt peste 65% din cheltuielile la nivel național, acestea se află încă sub ținta europeană de 3% stabilită pentru acest sector;
 - Deși RBI are cel mai crescut număr de întreprinderi inovatoare la nivel național, deși, per total, performanța domeniului inovării este în scădere în ciuda observării unei creșteri în ultimii ani a cheltuielilor pentru inovare;
 - Număr redus de centre de excelență în materie de cercetare, inovare și transfer tehnologic, raportat la alte regiuni cu rol de capitală;
 - Număr insuficient de parcuri tehnologice și incubatoare de afaceri, raportat la alte regiuni cu rol de capitală;
 - Număr insuficient de investitori în parcurile tehnologice, raportat la alte regiuni cu rol de capitală;
 - Dotări nesatisfăcătoare ale centrelor de cercetare;
 - Există spații industriale abandonate care necesită reconversie urbană, iar infrastructura existentă nu este folosită la capacitatea maximă;
 - Activitățile industriale utilizează procese energofage și poluante;

- Accesibilitatea RBI pe plan intern și internațional este în continuare deficitară, lipsa infrastructurii rutiere fiind una dintre principalele probleme semnalate către investitorii interni și externi;
 - Lipsa unor spații pentru desfășurarea de târguri, expoziții și competiții pentru promovarea CD din zona sectorului 1;
 - Activitatea unor centre de cercetare nu se pliază pe nevoile reale ale societății și ale unei economii competitive;
 - Serviciile cu valoare adăugată mare sunt insuficient dezvoltate, în special serviciile inteligente și serviciile de cunoaștere intensivă (KIBS);
 - Numărul de cercetători din RBI este sub cel al altor capitale din regiune;
 - Resursele umane active aflate în diferite forme de pregătire profesională are o pondere scăzută;
 - Între domeniul cercetare-dezvoltare (cu accent pe mediul universitar) și mediul de afaceri există un nivel slab de cooperare;
 - Colaborare insuficientă între autorități și structurile de CD.
- (c) următoarele avantaje existente la nivelul Sectorului 1:
- Sectorul 1 are un potențial ridicat de dezvoltare socio-economică;
 - Dezvoltarea unor sectoare economice inovatoare, de înaltă tehnologie, și competitive pe baza resurselor umane pregătite din RBI;
 - Dezvoltarea tehnologiilor inovative în domeniile în care regiunea are un avantaj comparativ trebuie sprijinită;
 - Elaborarea unor măsuri de sprijin și surse de finanțare pentru scalarea afacerilor și internaționalizare;
 - Concentrarea investițiilor străine în companii green-field la nivelul RBI poate fi încurajată prin diferite stimulente legislative și economice;
 - Atragerea de mari investitori în activitățile de inovare tehnologică/înființare a unor centre de inovare;
 - Constituirea unor structuri de sprijin și dezvoltare a afacerilor inovative (acceleratoare, centre de afaceri, centre de transfer tehnologic, hub-uri, incubatoare, parcuri științifico-tehnologice, clustere) trebuie sprijinită de către autoritățile locale;
 - Investiții ale administrației locale în unitățile de CD (reabilitarea / crearea de spații);

- Susținerea competențelor digitale și a accesibilității serviciilor digitale;
 - Sprijinirea investițiilor în soluții inovatoare și în infrastructuri și echipamente de cercetare, în special atunci când ele sunt de interes european;
 - Accesibilitatea fondurilor europene destinate cercetării;
 - Rata de ocupare a forței de muncă la nivelul Municipiului București a fost în creștere în ultimii ani. Nu este un punct tare, deoarece trebuie avut în vedere și impactul pandemiei de coronavirus. În plus, în ultimii ani rata de ocupare la nivelul Ilfovului rămâne scăzută;
 - Rata șomajului în RBI este sub media națională și cea a UE. Nu este un punct tare, deoarece trebuie avut în vedere și impactul pandemiei de coronavirus;
 - Programe de stimulare a tinerilor cercetători de a rămâne în țară și de a profesa în domeniile lor (burse, facilități etc.);
 - Rețea de contacte pentru includerea cercetătorilor în consorții internaționale;
 - Deschiderea mediului universitar, a centrelor de CD și a mediului de afaceri către parteneriate.
- (d) dar și următoarele vulnerabilități:
- Reducerea stimulentei economice de natură să încurajeze cercetarea, dezvoltarea tehnologică și inovarea la nivel național;
 - Menținerea unui nivel scăzut față de media europeană a cheltuielilor IMM-urilor în ceea ce privește cercetarea, dezvoltarea tehnologică și inovarea în interiorul firmelor;
 - Dificultatea susținerii financiare financiară a inovării de către companii într-un context economic afectat de criza provocată de pandemia de coronavirus;
 - Continuarea diminuării performanțelor în inovare;
 - Continuarea scăderii numărului companiilor inovatoare;
 - Reglementarea excesivă a domeniilor în care activează companiile cu potențial inovativ;
 - Lipsa unei viziuni strategice de internaționalizare și accesare a unor piețe noi;
 - Inadaptarea economiei, a modelului de business și resursei umane la schimbările provocate de a patra revoluție industrială;
 - Lipsa unui cadru legislativ de stimulare a colaborării între centrele de cercetare și companii;
 - Reducerea progresivă a populației regiunii în următorii ani;
 - Persistența unor condiții de eligibilitate a finanțărilor nerambursabile în defavoarea potențialilor aplicați;

- Migrația cercetătorilor către alte sectoare sau migrația externă a acestora;
- Rată de ocupare a tinerilor în RBI mai mică decât în alte regiuni;
- Deprofesionalizarea resurselor umane din cercetare (context insuficient de colaborativ, pe de o parte, și concurențial, pe de altă parte, dublat de lipsa stimulentei).

3.10 Dezvoltarea capacității de cercetare, inovare și transfer tehnologic

Plan de acțiuni pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Alocarea unui procent fix pentru proiecte de cercetare-dezvoltare (Strategia Europa 2020 prevede alocarea a 3% din PIB, iar angajamentele României se referă la 2%; în prezent, această țintă nu a fost atinsă la nivel regional sau național)
2. Sprijinirea dezvoltării/reabilitării infrastructurii de cercetare și inovare în vederea favorizării excelenței în materie de cercetare și de inovare și a evoluției tehnologice
3. Investiții în centre de inovare și transfer tehnologic, în parcuri științifice și tehnologice
4. Încurajarea dezvoltării durabile a sectorului prin raportarea finanțării la performanța în implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (de exemplu, prin conectarea fondurilor pentru investiții în infrastructură la punctaje mari obținute pentru sustenabilitatea socială); acest lucru ar putea spori activitatea în mai multe sectoare și / sau dimensiuni ale durabilității (suplimentar: utilizarea directivelor europene privind achizițiile publice, evaluările impactului asupra mediului - EIM, pentru proiecte - și Evaluările strategice de mediu - SEA, pentru planuri și programe - mai strict pentru a îndeplini Agenda 2030)
5. Dezvoltarea sectorului serviciilor inteligente și a sectorului serviciilor de cunoaștere intensivă (KIBS)
6. Stimulente pentru atragerea de resurse umane cu competente avansate
7. Stimulente pentru încurajarea învățării pe tot parcursul vieții ca soluție pentru pregătirea continuă a personalului din CDI (accent pe un mediu modern de învățare și materiale digitale, precum și la echipamente adecvate)
8. Sprijinirea dezvoltării e-economiei prin implementarea de sisteme informatice integrate, aplicații electronice de management al afacerilor, soluții de comerț electronic, etc. la nivelul firmelor din sectorul I

9. Îmbunătățirea infrastructurii TIC și asigurarea conexiunii la rețelele de internet de mare viteză în toate unitățile cu potențial de CDI

10. Crearea unui centru expozițional pentru promovarea CDI la nivelul Sectorului 1

11. Măsurile de sprijinire a accesului la finanțările europene nerambursabile din domeniul CDI

Indicatori:

- Evoluția alocării bugetare anuale pentru CDI; Număr de proiecte de CDI finanțate; Număr de inițiative de investiții în infrastructuri de CDI (rezultate în urma unor parteneriate public-privat, de exemplu).
- Număr de structuri noi / modernizate de CD și transfer tehnologic;
- Număr de proceduri receptive la dezvoltarea durabilă; Evoluția numărului de resurse umane din CDI la nivelul sectorului 1.
- Număr de persoane din CDI implicate în programe de învățare pe tot parcursul vieții; Număr de proceduri care sprijină e-economia la nivelul Sectorului 1.
- Număr de expoziții/târguri/concursuri pe tematici CDI organizate în centrul expozițional;
- Număr de proiecte din CDI cu finanțare europeană nerambursabilă depuse/câștigate.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Încurajarea parteneriatelor în domeniul cercetare, dezvoltare, inovare.

2. Dezvoltarea de platforme și rețele de cooperare în CDI (cu accent pe cercetarea aplicativă) prin crearea de parteneriate public – public și public – privat.

Indicatori:

Instituții implicate :

Centre de cercetare

Universități

Mediul de afaceri

Asociații profesionale

3.11 Susținerea specializării inteligente la nivelul Sectorului 1

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Dezvoltarea capacităților de cercetare-dezvoltare-inovare în domeniile de cercetare cu potențial identificate în versiunea intermediară a Strategiei de Specializare Inteligentă a RBI. Identificarea elementelor cu potențial pentru sectorul 1.

2. În conformitate cu direcțiile de acțiune menționate în SNCDI 2014-2020 (politici fiscale; politici de achiziție publică de cercetare și inovare; politici de finanțare competitivă a CD pentru sectorul public și privat; politici privind normele de proprietate intelectuală; politici privind colaborarea și concentrarea; politici de finanțare instituțională; politici privind capitalul uman; politici privind guvernanta sistemului CDI) , RBI are un potențial de specializare inteligentă identificat în următoarele sectoare după o analiză socio-economică (a se vedea Strategia de Specializare Inteligentă): tehnologia informațiilor și comunicațiilor – domeniu orizontal; noi materiale; media digitală: cinematografe și gaming; electronică și optoelectronică; industria alimentară și siguranță alimentară.

3. Dezvoltarea și sprijinirea patrimoniului cultural, a instituțiilor culturale și resurselor umane specializate existente la nivelul Sectorului 1, prin extinderea domeniului “media digitală” la întreg sectorul cultural, cât și la întreg sectorul economic turism. Astfel, considerăm că trebuie susținută prin proiecte și programe specifice transformarea digitală a sectoarelor economice cultură și turism, în cazul celui din urmă fiind necesară promovarea și implementarea conceptului de turism durabil în toate segmentele de turism existente la nivel local.

Indicatori:

- Număr de inițiative (proiecte, centre, parcuri, parteneriate etc.) înființate / extinse / modernizate în domeniile de interes identificate.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Dezvoltarea infrastructurilor și parteneriatelor de transfer tehnologic, a centrelor de inovare a start-up-urilor și spin-off-urilor inovative.

2. Dezvoltarea unor proiectele comune de cercetare, care să plece de la nevoile reale ale societății / mediului de afaceri și să contribuie la crearea de noi locuri de muncă (sprijinirea apariției mai multor structuri asociative de tip clustere).

3. Sprijinirea unei structuri integrate de inovare și CD pentru transferul de know-how.

4. Măsuri de sprijinire a scalării afacerilor din CDI și internaționalizare a domeniului.

Indicatori:

- Număr de parteneriate în CDI public-public sau public-privat încheiate; Număr de parteneriate externe încheiate în domeniul CDI

Instituții implicate :

3.12 Creșterea gradului de inovare și a implementării de soluții inovatoare la nivelul administrației locale prin dezvoltarea capacității de analiză și dezvoltarea serviciilor de e-guvernare.

Plan de acțiune pe termen scurt (orizont 2024), indicatori

1. Implementarea unor soluții de tip e-guvernare (tehnologii moderne și soluții informatice care să vină în întâmpinarea dorințelor cetățenilor de a fi mai bine informați, de a putea recurge la plata online a contribuțiilor, de a simplifica anumite proceduri administrative).

Indicatori:

Număr de soluții informatice / proceduri birocratice simplificate prin e-soluții.

Plan de acțiune pe termen mediu (orizont 2030), indicatori

1. Continuare și up date pentru orizont 2024

Instituții implicate :